Den Europæiske Unions
Tidende

DA
C-udgaven

C/2025/3168

20.6.2025

# Det Europæiske Regionsudvalgs resolution — Et konkurrenceevnekompas for EU

(C/2025/3168)

DET EUROPÆISKE REGIONSUDVALG (RU),

## Nøglebudskaber

1. er enig i Kommissionens vurdering af, at Europa ikke har holdt trit med andre store økonomier på grund af en **vedvarende forskel i produktivitetsvæksten**, og at EU er nødt til at handle nu for at blive førende inden for vigtige teknologier og således kunne positionere sig selv som en global frontløber inden for innovation, produktivitet og dekarbonisering på helt centrale teknologiske områder og genvinde sin konkurrenceevne og sikre sin velstand;

2. understreger imidlertid, at modstandsdygtig og bæredygtig europæisk konkurrenceevne kræver forankring i en stærk europæisk social model, der er baseret på social samhørighed, mindskelse af uligheder og retfærdig beskatning;

3. støtter de **tre omstillingsforudsætninger** og de **horisontale katalysatorer**, der er anført i kompasset, og som er nødvendige for at understøtte konkurrenceevnen;

4. understreger, at de foreslåede horisontale katalysatorer ikke bør resultere i en mere centraliseret forvaltningsmodel, der udelukkende fokuserer på dialog mellem Kommissionen og de nationale regeringer til skade for de subnationale myndigheder og en effektiv integration af territoriale hensyn;

5. henviser til **kommissionsformand Ursula von der Leyens tilsagn i de strategiske retningslinjer** om at sætte regionerne i centrum for Kommissionens arbejde og foreslår derfor, **at EU-institutionerne, de nationale regeringer, de lokale og regionale myndigheder og den private sektor arbejder sammen om at gennemføre konkurrenceevne-kompasset og kæmpe for den stedbaserede tilgang**;

6. efterlyser klare **principper for, hvordan dette samarbejde mellem alle forvaltningsniveauer** skal fungere, når kompasset skal gennemføres i løbet af de næste fem år, og foreslår et **nyt partnerskab** mellem Det Europæiske Regionsudvalg og Kommissionen med henblik på gennemførelse af kompasset, som omfatter:

— udarbejdelse af **systematiske territoriale konsekvensanalyser** for de vigtigste kompasinitiativer, der direkte påvirker kommuner og regioner i hele EU,

— integration af arbejdet i **RU's RegHub-netværk**, som giver feedback om gennemførelsen af EU's forordninger på stedet, som led i de årlige **gennemførelsesdialoger med de berørte kommissærer**,

— afholdelse af en **årlig orienterende debat om status for kompasset** og dets indvirkning på de lokale og regionale myndigheder med henblik på at måle fremskridt i form af en styrket konkurrenceevne,

— sikring af, at **værktøjet til koordinering af konkurrenceevnen** tager hensyn til mangfoldigheden (kapaciteter og sårbarheder) i Europas territorier og kompetencefordelingen i medlemsstaterne,

— sikring af en hurtig udbredelse af **arbejdet i Fit for Future-platformen (F4F)**. Regionsudvalget forpligter sig til at deltage aktivt i platformens fremtidige arbejde med målrettet regulering og forenkling og opfordrer til, at F4F-platformens arbejdsmetoder udvides til den lovforberedende fase, så der sikres en evidensbaseret, stedbaseret og konsekvent tilgang i hele lovgivningscyklussen og

— sikring af, at de territoriale evalueringer skaber opmærksomhed om realiteterne i regioner i alvorlig risiko for affolkning og aldring. Geografisk spredning, aldring og lav befolkningstæthed tillige med manglen på en kritisk masse til erhverv hindrer den effektive gennemførelse af ensartede konkurrenceevnepolitikker. Kompasset bør indeholde indikatorer og instrumenter, der er tilpasset disse regioner med en anerkendelse af deres strukturelle begrænsninger, men også deres potentiale, og garanti for en retfærdig og effektiv integration i den europæiske strategi;

7. understreger, at en **rent sektorspecifik vurdering af Europas konkurrenceevne** ikke er tilstrækkelig til at øge produktivitetsvæksten i hele EU;

8. bemærker, at de lokale og regionale myndigheder er **vigtige drivkræfter for konkurrenceevnen**, da de gennemfører EU's strategiske dagsorden i praksis og yder en effektiv støtte til innovationsøkosystemer gennem investeringer og offentlige indkøb;

9. er overbevist om, at konkurrenceevne og territorial, økonomisk, digital og social samhørighed er indbyrdes forbundne og afgørende for **det indre markeds** funktion og videreudvikling;

10. forsvarer gennemførelsen af foranstaltninger, der skal afhjælpe demografiske udfordringer for at nå kompassets mål;

11. glæder sig over det foreslåede **værktøj til koordinering af konkurrenceevnen**, der skal forbedre koordineringen af politikker på EU- og nationalt plan, men beklager, at konkurrenceevnekompasset kun siger lidt om, hvordan værktøjet skal fungere, og intet om en mekanisme for justering af EU's politikker, hvis de ikke øger EU's konkurrenceevne. Regionsudvalget gentager derfor, at værktøjet bør tage højde for de enkelte områders behov og være baseret på de principper, der er skitseret i denne resolution;

12. er bekymret over, at foranstaltningerne til **finansiering af konkurrenceevnen** måske vil ligge langt under de 750-800 mia. EUR om året i yderligere investeringer, der er nødvendige i henhold til Draghirapporten. Det skal være en prioritet at sikre en mere omfattende og strategisk mobilisering af privat kapital. Spørgsmålet om udstedelse af yderligere fælles gæld til finansiering af fælles investeringsprojekter bør indgå i den bredere debat om finansiering af EU's langsigtede budget efter 2027;

13. bemærker, at virksomhederne nævner den store regelbyrde i EU som en af de største hindringer for vækst og investeringer. Udvalget bifalder Kommissionens mål om at nedbringe omkostningerne ved alle administrative byrder med 25 % for alle virksomheder og 35 % for SMV'er og er enig med kompasset i, at genoprettelse af Europas konkurrenceevne kræver langt mere vidtgående fjernelse af bureaukrati end tidligere. Udvalget fremhæver, at en effektiv indsats for **forenkling og reduktion af den administrative byrde** er afgørende for at forbedre EU's konkurrenceevne og samtidig **opretholde de økonomiske, sociale og miljømæssige standarder, sikre reguleringsmæssig stabilitet og respektere principperne om bedre regulering**;

14. gentager opfordringen i Draghirapporten om, at Kommissionen inden vedtagelse af ny lovgivning bør foretage en systematisk vurdering og stresstest af al eksisterende EU-lovgivning og - regulering ved begyndelsen af hver mandatperiode. Dette bør følges op af kodificering og konsolidering af EU-lovgivningen pr. politikområde, herunder ved at forenkle og fjerne overlapninger og inkonsekvens i hele lovgivningskæden for at gøre reguleringen mere konsekvent og konkurrencedygtig.

**Mindskelse af innovationskløften**

15. Det Europæiske Regionsudvalg understreger, at **forskning og innovation** er kernen i den konkurrencedygtige vækst i Europa og er med udgangspunkt i artikel 182 i TEUF fortaler for, at alle foranstaltninger på dette område også fremover indgår i et selvstændigt rammeprogram. Målet er, at hele forsknings- og innovationskæden lige fra grundforskning til produktet indgår, og Europas fremtidige konkurrenceevne dermed kan sikres;

16. understreger, at der er behov for at intensivere indsatsen for at udvikle stedbaserede innovationsøkosystemer for fuldstændigt at udligne ulighederne inden for innovation og lukke innovationskløften i Europa, mellem EU og USA og i forhold til Kina;

17. fremhæver behovet for hurtigst muligt at vende strømmen af innovative nystartede virksomheder og vækstvirksomheder, der i stigende grad flytter ud af Europa. Udvalget opfordrer Kommissionen til at gå videre med den **28. frivillige selskabsretsordning for innovative virksomheder** og analysere dens potentielle territoriale indvirkning. Udvalget fremhæver behovet for, at EU's langsigtede budget investerer i intelligente grænseoverskridende programmer, der har til formål at støtte tværregionale værdikæder og på den måde styrke regionale innovationsøkosystemer;

18. fremhæver, at kombinationen af FoU-topkvalitet og produktionsviden og -kapacitet er nødvendig for at kunne forbedre konkurrenceevnen. Højteknologiske aktiviteter inden for hele den teknologiske modenhedsskala bør støttes og fremmes, fra grundforskning til markedsføring og derefter industriel ibrugtagning for at styrke modstandsdygtigheden;

19. støtter **anerkendelsen af kompetenceudvikling**, opkvalificering og omskoling samt livslang læring som grundpiller for EU's konkurrenceevne, da EU's økonomiske fremtid afhænger af fastholdelsen af en arbejdsstyrke, der er højt kvalificeret, fleksibel og innovativ. I den forbindelse fremhæver Regionsudvalget de lokale og regionale myndigheders centrale rolle i forhold til at tilpasse kompetenceudviklingen til de økonomiske behov. Udvalget fremhæver, at inklusion på arbejdsmarkedet også indebærer, at man reducerer strukturelle barrierer, især for kvinder, og sikrer rimelige arbejdsvilkår, som fastlagt i den europæiske søjle for sociale rettigheder;

20. beklager, at der i meddelelsen ikke henvises klart til den europæiske grønne pagt, da tilsagn indgået under denne ramme er helt afgørende for EU's konkurrenceevne, idet de gør det muligt for offentlige myndigheder, private virksomheder og borgerne at langtidsplanlægge.

**En fælles køreplan for dekarbonisering og konkurrenceevne**

21. Det Europæiske Regionsudvalg er enig i, at omstillingen til en dekarboniseret økonomi bør bidrage til den europæiske konkurrenceevne, men understreger, at der er behov for yderligere støtte for at opnå en retfærdig, grøn og digital omstilling som en væsentlig del af en reformeret samhørighedspolitik;

22. advarer om, at de **omsiggribende konsekvenser** af klimaændringerne udgør en alvorlig trussel mod EU's sociale sikkerhed og konkurrenceevne. Udvalget fremhæver, at økonomisk vækst og reduktion af drivhusgasemissioner skal gå hånd i hånd, og påpeger, at **modellen for missionen om klimaneutrale og intelligente byer kan blive en hjørnesten i EU's konkurrenceevnepolitik** (med de anslåede investeringer på 650 mia. EUR, der skaber et stort innovationspotentiale og forretningsmuligheder i nøglesektorer);

23. fremhæver, at klimatilpasning er et lige så vigtigt aspekt af EU's konkurrenceevnestrategi. Udvalget opfordrer til øget støtte til lokale og regionale myndigheder og industrien til at udvikle strategier for klimaresiliens, herunder til at forbedre infrastrukturen. Udvalget understreger, at det er vigtigt, at tilpasningsforanstaltninger integreres i de økonomiske politikker og industripolitikkerne for at værne om konkurrenceevnen på lang sigt og den sociale stabilitet;

24. glæder sig over offentliggørelsen af **aftalen om ren industri**, der skal tackle de vedvarende problemer for industrier, der arbejder for at dekarbonisere, men understreger behovet for en stærk territorial dimension af industripolitikken, som skal sikre en effektiv gennemførelse og behovet for yderligere støtte til regioner med energiintensive industrier;

25. glæder sig over, at Kommissionen agter at fremlægge en investeringsplan for bæredygtig transport samt andre dertil knyttede initiativer i 2025, især planen om et ambitiøst europæisk højhastighedsjernbanenet. Udvalget er enig med Kommissionen i målet om at fremskynde dekarboniseringen af hele transportsektoren på den mest økonomisk effektive måde og fremhæver behovet for en territorialt følsom tilgang til fremme af maksimal konnektivitet og adgang;

26. glæder sig over **handlingsplanen for energi til overkommelige priser** med dens kommende initiativer til at sænke energiomkostningerne for borgere, virksomheder og industri og efterlyser en ægte europæisk energiunion med et fuldt integreret og velforbundet marked i hele EU baseret på et centralt og velfungerende forvaltningssystem. Udvalget understreger behovet for at øge den lokale energiproduktion og yderligere inddrage den private sektor i energiomstillingen;

27. fremhæver betydningen af at sikre det indre markeds modstandsdygtighed, da det fortsat er under pres fra både eksterne parter og internt i EU, idet medlemsstaterne forfølger kortsigtede individuelle interesser gennem ensidige foranstaltninger såsom uberettigede hindringer for grænseoverskridende handel og statsstøtte til nationale industrier. Desuden er det for SMV'erne forbundet med udfordringer at navigere i forskellige regler i medlemsstaterne, især når det gælder bæredygtighedsstandarder. Denne manglende harmonisering øger efterlevelsesomkostningerne og gør det vanskeligere at drive virksomhed på tværs af grænserne og er derfor en hindring, der skal fjernes;

28. understreger, at Europas konkurrenceevne og vækst er baseret på en åben økonomi, der er integreret i globale værdikæder. Det er vigtigt, at Europa holder fast i værdierne om fri handel og multilateralisme. I den forbindelse er det vigtigt, at Europa diversificerer sin eksport til andre end USA og Kina og styrker sine frihandelsaftaler;

29. fremhæver ligeledes, at det er afgørende, at konkurrenceevnekompasset omfatter praktiske og finansielle støttemekanismer for små virksomheder i traditionelle sektorer, såsom turisme og landbrug, så den grønne og digitale omstilling ikke ses som en ekstra byrde, men som en opnåelig mulighed. Uddannelse på lokalt niveau, fremme af virksomhedssamarbejde og fælles digitalisering bør indgå i lovgivningen;

30. understreger, at **omstillingen til en cirkulær økonomi** er en strategisk nødvendighed for EU's konkurrenceevne, der samtidig skal øge EU's autonomi og modstandsdygtighed. Udvalget opfordrer til en betydelig opskalering af EU's støtte til byer og regioner, når det gælder deres indsats for at udvikle og implementere systemiske cirkulære løsninger, især gennem offentlige indkøb.

**Mindskelse af overdreven afhængighed og øget sikkerhed**

31. Det Europæiske Regionsudvalg understreger, at EU ikke må tøve med at anvende beskyttelsesinstrumenter såsom **handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter** og **forordningen om udenlandske subsidier** til at sikre, at EU's virksomheder ikke lider skade som følge af illoyal konkurrence fra udenlandske virksomheder. I den sammenhæng er det også vigtigt at fremhæve det presserende behov for at vedtage **toldreformpakken**;

32. understreger, at det er afgørende for EU's konkurrenceevne at sikre en **pålidelig og diversificeret forsyning af råstoffer**, især af dem, der betragtes som kritiske og strategiske, da de leverer afgørende input til energi-, fødevareproduktions-, bygge- og industrisektoren. Udvalget understreger betydningen af den europæiske råstofalliance og glæder sig især over, at den også er åben for regioner;

33. mener, at det er en prioritet at styrke Europas sikkerhed og modstandsdygtighed, og fremhæver, at investeringer i forsvarsteknologier og teknologier med dobbelt anvendelse også bør bidrage til konkurrenceevne og regional udvikling;

34. insisterer på, at Kommissionen (også set i lyset af det øgede behov for sikkerheds- og **forsvarsinvesteringer**) sætter skub i **rumpolitikken** og øger investeringerne i Galileo-satellitsystemet betydeligt, så det også kan anvendes militært. Udvalget anbefaler, at rumdata også udnyttes til at overvåge miljørisici og forebygge klimakatastrofer;

35. understreger, at **avancerede teknologier, såsom halvledere i nøglesektorer, bioteknologi og AI**, har afgørende betydning for at sikre EU's konkurrenceevne og teknologiske suverænitet. Udvalget fremhæver, at lokale og regionale myndigheder er nøgleaktører for udbredelsen af AI i både den private og den offentlige sektor. Disse myndigheder har gode forudsætninger for at opbygge tillid til AI-løsninger gennem direkte offentligt engagement og større gennemsigtighed.

Bruxelles, den 3. april 2025.

Kata TÜTTŐ
*Formand*
*for Det Europæiske Regionsudvalg*